

LERØY MIDT AS
Industriparkveien 31
7246 Sandstad

Saksbehandler:
Monica Ekli

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Lerøy Midt AS avd. Lensvik

Kontrollnummer: 2019.081.I.FMTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Bjarne Sæther Strøm

Fra Fylkesmannen i Trøndelag:
Monica Ekli

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i
Trøndelag:*
Anette Pettersen
Britt Endre (Miljødirektoratet)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved settefiskanlegget til Lerøy Midt AS på lokaliteten Lensvik den 31.10.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Trøndelag avdekket 3 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

1. Deler av avløpet går i overløp i strandkanten
2. Bedriften har ikke levert farlig avfall hvert år
3. Bedriftens risikovurderinger har noen mangler

Anmerkninger:

1. Lut (NaOH) blir lagret på en 15 m³ stor tank uten oppsamlingsarrangement rundt

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Frist for skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet: **14. februar 2020.**

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14. november 2019	Monica Ekli	Marit Lorvik (e.f)
dato	kontrollør	seksjonsleder

Fylkesmannen i Trøndelag

Kopi av rapporten sendes til:

- Agdenes kommune
- Miljødirektoratet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: LERØY MIDT AS	
Organisasjonsnr.: 985 848 718	Eies av:
Bransjenr. (NACE-koder): 03.211 - Produksjon av matfisk, bløtdyr, krepsdyr og pigghuder i hav- og kystbasert akvakultur	

Kontrollert enhet

Navn: Lerøy Midt AS avd. Lensvik (org.nr.: 986 079 335)	Anleggsnr.: 5016.0015.01
Kommune: Agdenes	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Laksefiskproduksjon på land	
Tillatelse gitt: 26.06.2002	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Kjemikalier
- Utslipp til vann og grunn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

4. Oppfølging etter inspeksjonen

Lerøy Midt AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Lerøy Midt AS **innen 14. februar 2020** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Når det gjelder avvik 1, så kan vi akseptere at det innen fristen 14. februar 2020 blir sendt inn en plan for hvordan avviket skal rettes.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkning 1 er vurdert, eventuelt hvordan den vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmlpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Trøndelag med arkivreferanse 2019/13314.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 21. oktober 2019. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Lerøy Midt AS bli ilagt et gebyr på kr 19 700,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet.

Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Trøndelag. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Trøndelag (jf. offentleglova) og på www.norskeutslipp.no.

8. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Deler av avløpet går i overløp i strandkanten

Avvik fra:

Utslippstillatelsen etter forurensningsloven, datert 26.06.2002, punkt 1.5.

Kommentarer:

Punkt 1.5 i tillatelsen viser til krav til utslippsledning: «Avløpsvannet fra oppdrettsanlegget skal føres ut i sjøen slik at utslippspunktet blir liggende på minimum 30 meters dyp ved middelvannstand, eller tilstrekkelig dypt til at saltholdigheten til enhver tid overstiger 25 promille.»

På tilsynsdagen ble det observert at det er laget en åpning i veggen i samlelummen for avløpsvannet. Åpningen var utstyrt med gitter, for å hindre rømming. Under tilsynet sto avløpsvannet så høyt at store mengder vann rant ut gjennom åpningen i veggen og rett ut i fjæresteinene utenfor anlegget.

Bedriften har intern rensing av vannet i settefiskanlegget, men har ingen rensing av avløpsvannet. Urenset avløpsvann går dermed i overløp rett ut i strandkanten.

Avvik 2

Bedriften har ikke levert farlig avfall hvert år

Avvik fra:

Avfallsforskriften § 11-8, Leveringsplikt

Utslippstillatelsen etter forurensningsloven, datert 26.06.2002, punkt 4.5

Kommentarer:

Vilkår 4.5 i tillatelsen setter krav til «spesialavfall» (nå heter dette «farlig avfall»): «Spesialavfall (for eksempel batteri, spillolje, malingsrester, løsemidler, avfettingsvesker etc.) skal behandles i samsvar med forskrift om spesialavfall. Forskriften gjelder oppbevaring, levering og håndtering av spesialavfall. Spesialavfall skal leveres minst en gang per år... Ved levering skal det fylles ut et deklarasjonsskjema.»

Avfallsforskriften kap. 11 omhandler farlig avfall. Avfallsforskriften § 11-8 om leveringsplikt sier at «Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.»....

§ 11-8 sier også at «Den som har leveringsplikt, skal ha skriftlig dokumentasjon om hvor det farlige avfallet er levert. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år.»

Under inspeksjonen ble det avdekket følgende:

Bedriften har ikke levert farlig avfall mellom 2016 og 2019, selv om mengden farlige avfall har oversteget 1 kg per år.

Avvik 3:

Bedriftens risikovurderinger har noen mangler

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 6
Forurensningsforskriften § 18-4 Miljørisiko (ved tanklagring)
Tillatelsen punkt 6.1

Kommentarer:

Internkontroll innebærer blant annet at virksomheten skal «Kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.» (§ 5, andre ledd, punkt 6)

Kapittel 18 i forurensningsforskriften om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall, gjelder landbasert lagring og tilknyttede aktiviteter av farlige kjemikalier og farlig avfall, som kan medføre fare for forurensning. Kapitlet gjelder bare når slik lagring skjer på tank og som ledd i næringsvirksomhet.

Kapitlet gjelder for tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m³. For andre farlige kjemikalier og farlig avfall gjelder kapitlet for tanker over 2 m³. Kapitlet gjelder også rørledninger og annet utstyr tilknyttet lagringstankene.

Kapitlet gjelder ikke nedgravde tanker eller tanker brukt i midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet.

Kapittel 18 stiller spesifikke krav til miljørisikovurdering ved tanklagring i § 18-4: «Den som er ansvarlig for lagringen og tilknyttede aktiviteter, skal sørge for at miljørisikoen forbundet med lagringen av farlige kjemikalier og farlig avfall analyseres.

Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen i virksomheten, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft.

Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Den ansvarlige for lagringen skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene.

Miljørisikovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres. Ved endrede lagringsforhold eller andre endringer som kan påvirke miljørisiko, skal miljørisikoanalysen revideres.»

Under tilsynet observerte vi en stor mengde plastmateriale i oppsamlingskummen for avløpsvannet. Ifølge bedriften stammet dette plastmaterialet fra resirkuleringsanlegget.

Plastmaterialet hadde havnet i avløpskummen på grunn av flere feil ved håndtering/drift av resirkuleringsanlegget. Det var ikke gjort noen risikovurderinger av at plast fra resirkuleringsanlegget kan havne i avløpet og etter hvert ut i sjøen.

Bedriften kjøpte i sommer en ny kjemikalietank for lut (NaOH) på 15 m³, som er installert på bedriftsområdet. Det var ikke utført noen miljørisikovurdering av denne tanklagringen, selv om den er omfattet av kapittel 18 i forurensningsforskriften om tanklagring.

I tillegg hadde bedriften en oljetank inne i et hus, med et støpt oppsamlingsarrangement under tanken. Bedriften kunne ikke gjøre rede for tankens størrelse på tilsynsdagen, og kunne ikke dokumentere at tanken er så liten at den ikke omfattes av kapittel 18 om tanklagring. Heller ikke denne tanken var omfattet av bedriftens miljørisikovurderinger.

9. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Lut (NaOH) blir lagret på en 15 m³ stor tank uten oppsamlingsarrangement rundt

Kommentarer:

§ 18-6 i forurensningsforskriften stiller krav til forebyggende tiltak ved tanklagring.

§ 18-6 bokstav c setter krav til barrierer:

«Tankanlegget skal sikres med nødvendige barrierer mot de ulike typer hendelser som kan medføre forurensning. En barriere er en funksjon eller et tiltak som er planlagt, etablert og vedlikeholdt for å bryte et uønsket hendelsesforløp som kan medføre forurensning. Barrierer kan være organisatoriske eller tekniske. Barrierer skal være basert på en vurdering av miljørisiko for den aktuelle situasjon.

Tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum og som tåler de aktuelle kjemikaliene eller det farlige avfallet. Når oppsamlingsarrangementet omfatter flere tanker, skal kapasiteten minst tilsvare 110 prosent av den største tankens volum.

For tank som etableres eller flyttes etter 1. januar 2014, skal oppsamlingsarrangementet omfatte alle tankens ytterflater, herunder tankbunnen. For tank etablert før dette tidspunktet, kan oppsamlingsarrangementet tilpasses uten at tanken flyttes.»

Tanklagring var ikke hovedfokus under tilsynet med settefiskanlegget, men var et tema som dukket opp underveis. Fylkesmannen gikk derfor ikke gjennom alle deler av tanklagringen under tilsynet. Fylkesmannen henviser derfor til forurensningsforskriften kap. 18, med veileder, for å gjøre bedriften oppmerksom på kravene som stilles til tilfredsstillende tanklagring.

Bedriften hadde ikke et oppsamlingsarrangement rundt lut-tanken. Tanken hadde imidlertid dobbel bunn/vegg, ifølge bedriften. Miljødirektoratet har til vurdering om dobbel vegg/bunn tilfredsstillende kravene til oppsamlingsarrangement/barriere. Fylkesmannen anbefaler derfor

at bedriften holder seg oppdatert på eventuelle endringer i dette regelverket og veilederen, i tillegg til å gjøre egne risikovurderinger av tanklagringen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen, datert 26.06.2002

11. Varsel om mulig endring av tillatelse

Utslippstillatelsen på lokaliteten er fra 26. februar.2002, og er ikke oppdatert i henhold til krav som blir satt til settefiskanlegg i dag.

Forurensningsloven § 18, tredje ledd, gir Fylkesmannen anledning til å tilbakekalle eller endre tillatelsen når det har gått 10 år etter at den er gitt. Ved en slik avgjørelse skal det tas hensyn til kostnadene en endring eller omgjøring vil påføre forurenseren og de fordeler og ulemper endring eller omgjøring for øvrig vil medføre.

Fylkesmannen varsler med dette at vi vurderer å kreve endring av tillatelsen på lokaliteten, for å oppgradere villkårene til dagens krav. Blant annet omfatter de fleste nyere tillatelser krav om undersøkelser av effekter av utslippene i resipienten. I tillegg er det relativt vanlig å sette krav til oppsamling av slam fra renseanlegg.

Varselet er gitt i henhold til forvaltningsloven § 16 om forhåndsvarsling. Hvis det blir aktuelt å kreve endring av tillatelsen, kommer Fylkesmannen til å be om ytterligere opplysninger, og bedriften vil bli gitt anledning til å komme med innspill og tilbakemeldinger i saken.

Hvis Lerøy Midt AS har eventuelle kommentarer til dette varselet, ønsker vi tilbakemelding om dette **innen 14. februar 2020**, sammen med tilbakemeldingen på retting av avvikene.

12. Informasjon til virksomheten

Fylkesmannen informerte under tilsynet om:

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 18 om tanklagring med tilhørende veileder:

- Forurensningsforskriften kap. 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall:
<https://lovdata.no/forskrift/2004-06-01-931>

- Veileder til tankforskriften (M-536):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/veiledning-til-tankforskriften/>

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Har virksomheten din farlig avfall? (M-550):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2016/april-2016/har-virksomheten-din-farlig-avfall/>
- Håndtering av farlig avfall (M-284):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/desember-2014/handtering-av-farlig-avfall/>
- Avfallsdeklarerer.no (M-421):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2015/september-2015/avfallsdeklarerer.no-faktaark/>
- Substitusjonsplikten (M-104):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2014/januar-2014/substitusjonsplikten/>
- Gebyr ved kontroll (M-297):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2015/januar/gebyr-ved-kontroll/>
- Hva kan min virksomhet gjøre for å begrense marin forurensning og mikroplast (M-992):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2018/april-2018/hva-kan-min-virksomhet-gjore-for-a-begren-se-marin-forsopling-og-mikroplast/>
- Forurensningsmyndighetenes forventninger til oppdrettsanlegg i sjø (M-735 - kun delvis relevant for settefiskanlegg):
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2017/april-2017/forurensningsmyndighetenes-forventninger-til-oppdrettsanlegg-i-sjo/>